

Program Wychowawczy Zespołu Szkół w Nowakowie

*"Każdy człowiek ma w sobie wielkie możliwości,
musi je tylko odkryć"*

Kartezjusz

1. Misja Szkoły

Jesteśmy szkołą:

- bezpieczną
- prowadzącą szeroki zakres działań dydaktycznych i pozalekcyjnych, dzięki którym nasi uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności pozwalające sprostać wyzwaniom dorosłego życia
- kształtującą postawy obywatelskie, poszanowanie tradycji, kultury własnego regionu i narodu
- pomagającą wszystkim uczniom w pełnym rozwoju talentów i zainteresowań, nie tylko w ramach zajęć lekcyjnych, ale także w różnego rodzaju konkursach, kołach, wycieczkach.
- promującą zdrowy styl życia
- wykorzystującą nowoczesne metody rozwijające kreatywność i samodzielność uczniów
- przyjazną rodzinie i bliską dzieciom / żadne dziecko nie jest u nas anonimowe /
- wspierającą ducha porozumienia i współpracy między uczniami i nauczycielami, między rodzicami i szkołą, między społecznością lokalną i szkołą
- wyposażającą uczniów w umiejętność posługiwania się technologią informacyjną i komputerową

2. Wizja szkoły

Nasza szkoła to przyjazna placówka, nastawiona na indywidualny rozwój dziecka, jego twórczą edukację i kreatywność w przyjaznym, bezpiecznym środowisku. Mamy ambicje, by nauka w niej stała się pasją, dzięki której uczniowie z radością będą wypełniali obowiązek szkolny i z przyjemnością poszerzali swoje horyzonty. Dążymy do modelu szkoły otwartej na potrzeby każdego ucznia, spełniającej oczekiwania rodziców, dającej zadowolenie z pracy całej kadrze. Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoim regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego.

3. Założenia programu

Szkolny Program Wychowawczy Zespołu Szkół w Nowakowie jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej skierowane do Dyrekcji Szkoły, Pedagogów Szkolnych, Psychologa Szkolnego, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych szkoły, oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań dydaktyczno-wychowawczych. Realizacja założeń

programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów szkoły.

4. Założenia pracy wychowawczej

Pracę wychowawczą opieramy na uznanych wspólnie wartościach, takich jak: bezpieczeństwo, tolerancja, rodzina, uczciwość, przyjaźń i koleżeństwo, zdrowie, miłość, wiara, patriotyzm, honor, szacunek, dobro, odpowiedzialność za siebie i innych, kultura osobista, wiedza, wykształcenie.

W oparciu o założenia pracy wychowawczej za szczególnie ważne uznajemy zaspokojenie takich potrzeb wychowanków jak:

- **poczucie bezpieczeństwa** - uważamy, że wychowanek czujący się bezpiecznie jest chętny i otwarty na współpracę;
- **uznania i akceptacji** - dowartościowanie wychowanka, dostrzegania każdego osiągnięcia oraz inspirowanie do dalszego rozwoju;
- **poszanowania godności własnej i drugiego człowieka** - bez względu na pochodzenie, przekonania, wygląd zewnętrzny;
- **podtrzymywania i wzmacniania więzi przyjacielskich i koleżeńskich;**
- **mówienia prawdy i otwartego wyrażania swoich myśli** - nie raniąc uczuć innych;
- **obiektywnego i sprawiedliwego traktowania;**

5. Cele wychowania

Podstawowym założeniem systemu wychowawczego jest wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny i fizyczny wychowanka i w związku z tym, w działaniach wychowawczych zmierzać należy do osiągnięcia następujących celów:

- wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia, uwzględniającego jego predyspozycje intelektualne, psychiczne, emocjonalne, środowisko rodzinne i kulturowe,
- ukształtowania jego postaw społecznych i obywatelskich w duchu poszanowania dla tradycji uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.

a. Celem rozwoju intelektualnego jest:

- uczenie wychowanka wartości wynikających z poszukiwania prawdy w szerokim rozumieniu tego pojęcia;
- przewycięzanie lenistwa umysłowego;
- dostrzeganie własnych walorów i uzdolnień (samoakceptacja);
- rozumienie własnych ograniczeń i słabości (samokrytycyzm);
- kształtowanie nawyku rozwijania zainteresowań, zamiłowań i upodobań;
- rozwijanie umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji;
- rozwijanie umiejętności przekazywania swojej wiedzy innym;
- kształtowanie umiejętności publicznego wypowiedzenia się;
- pogłębianie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w życiu.

b. Celem rozwoju emocjonalno-moralnego jest wpojenie wychowankowi następujących cech:

- umiejętności myślenia wartościującego;
- odpowiedzialności za własne słowa i czyny;
- umiejętności dokonywania samooceny;
- zachowywania autentyzmu własnych postaw i działań;
- otwartości na innych ludzi;
- umiejętności budowania własnej, indywidualnej tożsamości;
- tolerancji i szacunku dla wartościowych form odmienności i indywidualności;
- umiejętności ożywania w sobie aktywności życiowej;
- umiejętności stawiania sobie celów i realizowania ich;
- umiejętności opanowywania ekspresji własnych uczuć i emocji oraz rozumnego dostosowywania się do otoczenia;
- kultury języka i zachowania;
- umiejętności realizowania samorozwoju duchowego na poziomie uwzględniającym możliwości wychowanka;
- oddzielania własnych sądów od uczuć i emocji;
- umiejętności utrzymywania wartościowych, przyjaznych i głębokich kontaktów z innymi ludźmi;
- kształtowania własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej.

c. Celem rozwoju duchowego jest:

- poznawanie dorobku kultury narodowej i uniwersalnej w sferze sztuki, nauki, filozofii, etyki, religii;
- kształtowanie postawy twórczej we wszystkich sferach życia;
- kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego;
- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu z drugim człowiekiem;
- kształtowanie poczucia i smaku estetycznego;
- kształtowanie osobowości wychowanków w duchu umiejętności wykracania poza egoistyczne oraz praktyczne i doraźne cele życiowe.

d. Celem kształtowania postaw obywatelsko-patriotycznych jest:

- przygotowanie wychowanka do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa;
- kształtowanie postaw patriotycznych oraz szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły;
- wpajanie szacunku dla bohaterów narodowych;
- kultywowanie pamięci o ludziach zasłużonych dla szkoły i środowiska;
- kultywowanie tradycji związanych z patronem szkoły i jej historią;
- kształtowanie myślenia refleksyjnego o tradycji oraz historii kraju, rodzinnej miejscowości i szkoły;
- kształtowanie szacunku dla hymnu państwowego, godła oraz świąt i rocznic państwowych (np. 3 Maja, 11 Listopada);
- poznawanie historii i tradycji rodzinnej miejscowości;
- kształtowanie postawy zaangażowania w życie społeczne.

e. Celem rozwoju fizyczno-zdrowotnego jest:

- kształtowanie postawy dbałości o własne zdrowie;
- wyrabianie nawyków higienicznych;
- kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu ducha;
- wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych.

f. Celem wychowania ekologicznego jest:

- uświadomienie wychowankom potrzeby ochrony środowiska naturalnego człowieka;
- wytworzenie nawyków szacunku dla wszelkich form otaczającej nas przyrody;
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego;
- uświadomienie wychowankom przyczyn, mechanizmów i skutków powstawania niepożądanych i szkodliwych zmian w środowisku naturalnym;
- wytwarzanie w wychowankach nawyków aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz ekologicznej odnowy środowiska naturalnego.

g. Celem wychowania medialnego i czytelniczego jest:

- uczenie wychowanków samodzielnego poszukiwania potrzebnych im informacji i materiałów;
- wytwarzanie w nich nawyku korzystania z szerokiej oferty medialnej;
- uczenie ich krytycznego i selektywnego korzystania z różnych form medialnych;
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w dobie globalizacji przekazu oraz kultury masowej;
- wyrabianie w uczniach nawyku sięgania po książkę, jako unikalną formę kontaktu z dorobkiem kultury, myśli i słowa, co jest szczególnie ważne w dobie ekspansji mediów elektronicznych.

h. Celem wychowania do życia w rodzinie jest:

- ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka oraz pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania;
- integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny;
- wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną;
- współpraca z rodzicami w przygotowaniu uczniów do okresu dojrzewania i pozytywnego przyjęcia jego przejawów fizycznych i psychicznych;
- pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości;
- wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni.

6. Cele Programu Wychowawczego:

- wszechstronny rozwój osobowości ucznia, przy uwzględnieniu jego predyspozycji psychicznych, emocjonalnych, intelektualnych, środowiska rodzinnego i kulturowego;
- kształtowanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na dobro, prawdę i piękno;
- umiłowanie szeroko rozumianej wolności ale połączonej z odpowiedzialnością za innych;
- ukształtowanie postaw społecznych i obywatelskich ucznia w duchu poszanowania dla uniwersalnych wartości;
- wyrobienie u uczniów postawy tolerancji i umiejętności dialogu;

- kształtowanie u uczniów postaw samodzielności w działaniu i osiągnięcia życiowych celów przez uczciwość i rzetelną pracę.

7. Cele szczegółowe Programu Wychowawczego:

- umiejętność zdobywania wiedzy i sprawności fizycznej przez naszych wychowanków;
- umiejętność nawiązywania i utrzymywania właściwych relacji międzyludzkich zbudowanych na wzajemnym szacunku i tolerancji;
- poczucie przynależności do różnorodnej społeczności uczniowskiej, lokalnej i narodowej, ze szczególnym naciskiem na edukację regionalną;
- umiejętność działania indywidualnego i grupowego w rzeczywistości szkolnej i poza szkolnej, opartego na asertywności i braku agresji;
- wspieranie uzdolnień i zainteresowań uczniów;
- przygotowanie do życia w społeczeństwie informacyjnym czyli stwarzanie uczniom warunków do nabywania umiejętności wyszukiwania i wykorzystania informacji z różnych źródeł z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- poprawa kompetencji kadry szkoły w zakresie reagowania na niepożądane zjawiska w cyberprzestrzeni, związane ze szkołą;
- wzbudzanie wśród uczniów chęci poznawania piękna przyrody i korzystania z niej.

Cele owego kształcenia będą osiągnięte poprzez realizowanie czterech podstawowych obszarów:

1. Kształtowanie wszechstronnego rozwoju ucznia w sferach: zdrowotnej, społecznej, intelektualnej i estetycznej.
2. Kształtowanie postaw: szacunku, życzliwości, tolerancji wobec samego siebie i drugiego człowieka.
3. Przygotowanie do korzystania z dorobku kultury i dziedzictwa narodowego.
4. Uświadomienie miejsca i roli człowieka w przyrodzie oraz przygotowanie do integracji z otaczającym środowiskiem.

8. Sylwetka absolwenta

Chcemy, aby nasz absolwent:

- szanował rodziców, nauczycieli i innych członków społeczeństwa;
- był tolerancyjny, życzliwy i szanował godność innych;
- kierował się uczciwością i zasadami fair play;
- wierzył w siebie i swoje możliwości;
- był wytrwały i samodzielny;
- odpowiadał za swoje czyny;
- rozwijał własne zainteresowania i umiejętności;
- potrafił komunikować się z innymi ludźmi i współdziałać w grupie;
- dbał o własne zdrowie i był świadomy zagrożeń;
- był sprawny i aktywny fizycznie;

- czuł się odpowiedzialny za swoją przyszłość;
- potrafił właściwie zaplanować własną, dalszą drogę edukacji.

Trzeba projektować oddziaływania i tworzyć sytuacje wychowawcze, które muszą dobrze oddziaływać na wychowanków. Oddziaływania te muszą być zintegrowane z oddziaływaniem środowiska rodzinnego i społecznego otoczenia szkoły.

Efektom wychowawczej pracy szkoły winna być postawa ucznia, który kocha swoją ojczyznę, szanuje rodziców, rozwija własną kulturę i pielęgnuje tradycje.

PROPOZYCJE REALIZACJI ZAŁOŻONYCH CELÓW

Blok tematyczny	Pojęcia, terminy, zagadnienia zrealizowane w ramach bloku tematycznego	Przykładowe tematy godzin wychowawczych
<p>1. Wszechstronny rozwój własnej osobowości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój osobowości - poczucie własnej wartości - pokonywanie słabości - poznanie siebie - emocje człowieka - temperament człowieka - tolerancja, szacunek dla innych - asertywność - wyrażanie własnych poglądów - umiejętność słuchania innych - prawdomówność - zasady czystej gry/fairplay/ - radzenie sobie z agresją - moralność - hierarchizacja wartości - odporność na stres - relacje międzyosobowe - akceptacja 	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność słuchania i rozmawiania, czyli jak komunikować się z innymi? • Czy kompleksy utrudniają życie? • Pokonywanie własnych słabości. • Twój profil osobowości. • Pozytywne myślenie. • Asertywność – sztuka mówienia „nie”. • Zgoda na inność – tolerancja. • Wzór osobowości współczesnego człowieka. • Być czy mieć? Dokonywanie wyborów moralnych. • Jak radzić sobie ze stresem? • Młodzież w subkulturach.
<p>2. Planowanie i organizowanie: - nauki - pracy - wypoczynku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określenie i osiąganie celów życiowych - znaczenie wykształcenia w życiu człowieka - proces uczenia się - zasady i nawyki skutecznego uczenia się - odpowiedzialność za własną naukę - obowiązki szkolne 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z dokumentami prawnymi szkoły. • Funkcjonowanie w grupie. • Moje hobby. • Techniki skutecznego uczenia się.

	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętność radzenia sobie z niepowodzeniami szkolnymi - plan dnia - gospodarowanie czasem wolnym - rozwijanie własnych zainteresowań - sposób wypoczynku - samorealizacja – własne hobby 	<ul style="list-style-type: none"> • Dlaczego tak lubimy piątkowe popołudnia?
<p>3. Postawa patriotyczna i obywatelska w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, lokalnych. Budzenie szacunku dla państwa jako dobra wspólnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tożsamość narodowa i lokalna - celebrowanie uroczystości o charakterze patriotycznym/rocznica wybuchu II wojny światowej, Dzień Edukacji Narodowej, Rocznicą Odzyskania Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja/ - organizowanie imprez poświęconych symbolom, barwom, hymnowi narodowemu/lekcje, apele, wycieczki konkursy/ - opieka nad miejscami pamięci - tradycje świąteczne w Polsce - sztandar i hymn szkoły - dbałość o dobre imię szkoły i poszanowanie jej mienia - prawa człowieka - postawa proeuropejska - dbałość o czystość i poprawność języka ojczystego 	<ul style="list-style-type: none"> • Mój region – najpiękniejsze miejsce na majówkę. • Szacunek dla szkoły – dbam o jej dobre imię i mienie. • Wszystkich Świętych – „spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...” • W kręgu tradycji świątecznych. • Poznajemy miejsca pamięci narodowej. • Polak- to brzmi dumnie! • Kultury innych narodów
<p>4. Postawa proekologiczna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zainteresowanie tematyką środowiska naturalnego - stosunek człowieka do środowiska - zapobieganie degradacji środowiska i jego ochrona - zbieranie surowców wtórnych - segregacja śmieci i odpadów, - omówienie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. - Udział w akcji Sprzątanie Świata - Udział w obchodach Dnia Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> • My też chcemy pomóc Ziemi – zbieranie surowców wtórnych. • Ekologia – zapobieganie degradacji środowiska. • Codzienne życie w zgodzie z przyrodą. • Jak człowiek wpływa na środowisko • Sposoby oszczędzania wody • Jak oszczędzać energię elektryczną i ciepło • Style życia i ich związek z wyczerpaniem się zasobów naturalnych

<p>5. Pożądane wzorce zachowań – wysoki poziom kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kultura osobista człowieka - kultura bycia – zachowanie w określonych miejscach i sytuacjach - skutki nieprzestrzegania norm - kultura języka i odpowiedzialność za słowa - składanie obietnic i dotrzymywanie słowa - efekty postępowania wobec innych - estetyka wyglądu - zachowania patologiczne - odpowiednie zachowanie w chwili porażki i zwycięstwa - kultura odbioru widowisk sportowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura życia codziennego. • Jak odpowiednio ubrać się na różne okazje? • Savoir-vivre na co dzień. • Kultura zachowania w szkole. • Kultura i radość kibicowania na imprezach sportowych. • Ważne, co i jak mówimy
<p>6. Dom rodzinny wzorem wychowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mój dom- moje miejsce w rodzinie - budzenie szacunku dla własnej rodziny i ludzi starszych - moje obowiązki w rodzinie - tradycje rodzinne w moim domu - duch wolontariatu i pomocy potrzebującym 	<ul style="list-style-type: none"> • Moje miejsce w rodzinie. • Dobroć i miłosierdzie – czy warto być wolontariuszem? • Czy należy się wyróżniać? • Konflikt pokoleń – problem czy fikcja?
<p>7. Zdrowy styl życia – działania profilaktyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzialność za własne zdrowie - kształtowanie nawyków higieniczno-kulturalnych związanych ze spożywaniem posiłków - wpływ środków odurzających, alkoholu i dopalaczy na zachowanie - uświadomienie skutków stosowania środków uzależniających - higiena osobista - aktywny wypoczynek- wdrażanie do różnych form aktywności fizycznej - harmonijny rozwój fizyczny - walka z nałogami walką o zdrowie - znaczenie diety w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiem co jem – poznanie zasad zdrowego odżywiania. • Nałogi – sposób oderwania się od rzeczywistości. • Uwarunkowania i skutki uzależnień. • Żyjmy zdrowo bez nałogów • Nie, dziękuję , potrafię odmawiać. • Jak radzić sobie ze stresem

<p>8. Planowanie kariery zawodowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnianie mocnych stron u dzieci i młodzieży - rozwijanie zainteresowań - diagnozowanie potencjału i możliwości ucznia - doradztwo zawodowe w wyborze dalszego kształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolne centrum zawodowe ze wskazaniem mapy szkół (biblioteka szkolna) • Szkolne centrum informacji <ul style="list-style-type: none"> o specyfice danego zawodu (biblioteka szkolna) • Pokazać ,że jakość kształcenia zawodowego staje na coraz wyższym poziomie • Uruchomić wymiany uczniów i nauczycieli gimnazjum w ramach programów Unijnych np. Erasmus • Skorzystać z pomocy firm, które znacznie wspierają szkolnictwo ponadgimnazjalne • Pomóc uczniom w wyborze szkoły tak, aby w przyszłości nie dołączyły do kolejki ludzi bezrobotnych
<p>9. Eliminowanie zachowań agresywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami - trening umiejętności radzenia sobie z agresją - działania profilaktyczne ukazujące konsekwencje zachowań niezgodnych z prawem /pogadanki, prelekcje, rozmowy indywidualne/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Źródła i formy przemocy w szkole i w środowisku. • Różne sposoby wyrażania uczuć • Jakie uczucia przeżywa drugi człowiek • Poznaj swój gniew
<p>10. Stworzenie uczniom możliwości wpływu na życie szkoły oraz kształtowanie współodpowiedzialności za siebie, innych i szkołę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy prospołecznej - współudział w zespole - podejmowanie decyzji grupowych - umiejętność dialogu - negocjacje w rozwiązywaniu konfliktów - przemoc w szkole - aktywność w społeczności uczniowskiej - integracja środowiska klasowego - samorząd klasowy - tworzenie życia klasy - znajomość podstawowych dokumentów 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzymy udaną grupę • Moje miejsce w grupie rówieśniczej. • My jako klasa, relacje uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel. • Jak podejmować decyzje • Jak porozumiewać się z innymi.

	<p>prawnych szkoły (statutu szkoły, programu wychowawczego szkoły, programu profilaktycznego, Przedmiotowego Systemu Oceniania, praw i obowiązków ucznia, regulaminu szkoły i klasy, zasad BHP w szkole i poza nią)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachowanie ucznia w ocenie nauczycieli i w samoocenie - estetyka klasy i poszanowanie mienia szkolnego 	
<p>11. Wychowanie komunikacyjne</p> <p>Wychowanie komunikacyjne – to wychowanie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jest ono jednym z elementów systemu działań profilaktycznych na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja ruchu drogowego (droga, ulica, komunikacja) - Pierwsza pomoc - Karta rowerowa i motorowerowa - Wychowywanie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jest ono jednym z elementów systemu działań profilaktycznych na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy tematyczne • Inscenizacje na temat bezpieczeństwa podróżowania • Czytanie informacji dotyczących wypadków komunikacyjnych • Filmy, historyjki obrazkowe, pokaz • Spotkanie z pielęgniarką • Ćwiczenia praktyczne (symulacje następstw wypadków) • Egzaminy na kartę rowerową i motorowerową • Budowa roweru- sprawdzanie jego stanu techniczne